Rok XI Grudzień 1936 r. Nr. 12

MIESIĘCZNIK
Diecezjalny Łucki

DZIAŁ URZĘDOWY

Rozporządzenia Stolicy Apostolskiej

LIST APOSTOLSKI MOTU PROPRIO WYDANY O PAPIESKIEJ AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI.

Do wielu pociech, którymi dobrotliwość Boża przebieg Pontyfikatu Naszego udarowała, zaliczamy i tę z upodobaniem, że mogliśmy pomiędzy przyrodnikami eksperymentalnymi dostrzec niejednego, który w sprawie religii tak zmienił pogląd swój i kierunek umysłowy, że wydaje się, jakby do innych skłaniał się wniosków. Umiejętność, polegająca na prawdziwej znajomości rzeczy, nie sprzeciwia się nigdy prawdom wiary: a nawet — co przyznać musi dziejopis umiejętności— jako Papieże a równocześnie Kościół zawsze popierali badania także eksperymentalne, tak na odwrót tego rodzaju nauki torowały drogę do umocnienia skarbu prawdy niebiańskiej, powierzonego temuż Kościołowi. Stąd, jak uroczyście uczył Sobór Watykański, „wiara i rozum nie tylko nigdy nie mogą się sobie sprzeciwiać, lecz wręcz pomoc sobie niosą wzajemnie, bo zdrowy rozum wskazuje na podwaliny wiary, a światłem jej rozjaśniony uprawia umiejętność rzeczy Bożych; wiara zaś uwalnia rozum od błędu i broni go przed nim oraz zaprawia go różnorodną wiedzą" (Ses. III, rozdz. IV). Prawda, że niestety w czasach minionych uczeni, przebywający przedtem w starodawnym gnieździe religijnym, opuszczali je niekiedy na wzór „syna marnotrawnego" nikczemnie bardzo — lubo w rzeczy samej nie dla zapoznania się z prawdą; oraz, że w ubie-

głym zwłaszcza stuleciu twierdzono w sposób urojony i lekkomyślny, że drogi nauki świeckiej i Bożego objawienia są z sobą w sprzeczności. Ale uprzedzenia takie — co z niemałą godzi się stwierdzić pociechą — już tak się przeżyły, że nie ma prawie rzetelnego fizyka, którytby to mniemanie jeszcze podtrzymywał.

Owszem, nie chcemy zbyć tu milczeniem faktu, że nie mało uczonych w przebiegu Pontyfikatu Naszego— a byli wśród nich luminarze w swoim zawodzie i obsypani najwyższymi zaszczytami — z pośród dalekich i rozmaitych narodów przybywający do Rzymu na kongresy celem rozwoju nauk zjawiali się u Nas, aby pełni uszanowania hołd złożyć Nam, a raczej autorytetowi, który Stolica Apostolska zawsze, nawet przez niezasłużonego Następcę św. Piotra przedstawia. A zdarzało się, że wśród nich niektórzy, chociaż nie posiadali nader cennego daru wiary, uważali za rzecz słuszną uczcić tę Katedrę Naszą, która jest Katedrą prawdy. Nie zbywało na takich, którzy przemawiając w swoim i w imieniu kolegów nie wahali się podkreślić słusznie, że wszelka nauka ściele i umacnia drogę do wiary chrześcijańskiej, co oczywiście nie małą sprawiało radość sercu Naszemu ojcowskiemu.

Wobec takich pomyślnych okoliczności sprawy i czasu uważaliśmy za rzecz odpowiednią pobudzić Papieską Akademię Umiejętności do pokuszenia się o nowy rozwój.

Czterech młodzieńców, jak ogólnie wiadomo, pomiędzy nimi Fryderyk Cesi, założyło 17 sierpnia 1603 w Mieście Wiecznym „Zastęp albo Zgromadzenie albo Akademię filozofów Lynceańskich". Fryderyk Cesi wybrany prezesem tak przez „Linceografa" wytknął i określił jej cel: „Znajomość rzeczy i umiejętność nie tylko zdobywać, żyjąc uczciwie i zarazem pobożnie, ale i ludziom słowem i czynem bez jakiejkolwiek szkody w pokoju ją uprzystępniać". Zastęp ten uczonych doznał zmiennych z biegiem czasu kolei losu: niejednokrotnie odchylał się od pierwotnego splendoru, niejednokro-

tnie również zostawał do dawnej świetności przywrócony, aż w r. 1847 poprzednik Nasz, nieśmiertelnej pamięci Pius IX po zreorganizowaniu go zarządził, aby on nie od prywatnych adeptów nauki, lecz od Papieża i publicznego tegoż autorytetu zależał. Od tego czasu nazwano instytut ten „Papieską Akademią Nowych Linceanów".

Postanowił on sobie za cel popieranie poważniejszych badań oraz ich rozwój na podstawie usilnej pracy członków. Niebawem inny poprzednik Nasz, ś. p. Leon XIII nadał mu r. 1887 nowe statuty, którymi podkreślił niezwykłą jego doniosłość. Podniósł to w wielce miłościwym liście do Wielebnego Brata Aloizego Św. K. Rz. Kard. Oreglia, Biskupa Prenesteńskiego oraz Kuratora Akademii. Pomiędzy innymi napisał tam: „Uważaliśmy za zgodną szczerego polecenia i szczególną otoczyliśmy łaskawością od początku pontyfikatu Naszego Papieską Akademię Nowych Lynceanów, której obowiązkowość i wierność zaleciły się Nam nawet w czasie ciężkim".

Już My zaś, którym szczęśliwym rozwój nauk świeckich tak bardzo leży na sercu i którzy mamy na oku ozdobę i upiększenie Stolicy Apostolskiej i ustanowionego przez Nas Państwa Watykańskiego, uważamy po nadaniu tejże Akademii Naszej środków do osiągnięcia jej celów oraz po przydzieleniu jej siedziby godnej i zabytkami słynnej za rzecz odpowiednią, by ją od gruntu odnowić. Podobało się Nam przeprowadzić to w dniu, w którym przed siedemnastu laty odebraliśmy od Boga dobrodziejstwo najwyższe przez przyozdobienie nas godnością biskupią.

Zamiarem tym pobudzeni, odnawiamy na mocy pełni władzy, motu proprio i po dojrzałym zastanowieniu się Naszym, siedzibę tę na podstawie nowych statutów i ustanawiamy ją i ogłaszamy „Papieską Akademią Umiejętności". Równocześnie promulgujemy załączone tu specjalne Statuta, którymi na przyszłość

ma się rządzić i którym wszyscy zainteresowani mają podlegać i domagać się, aby im podlegano.

Aby zaznaczyć teraz, że Instytut ten posiada godność odpowiadającą wzniosłemu swemu celowi, mianujemy Sami 70 owych znamienych członków Papieskiej Akademii, których z tego powodu „Akademikami Papieskimi” zwać należy — na ten pierwszy raz nie tylko powagą Naszą, lecz wprost wolną wolą Naszą. Wybraliśmy ich z największą starannością z pośród rozmaitych adeptów umiejętności, odznaczających się pomiędzy poszczególnymi narodami ponad miarą przeciętną. Przy dokonywującym się wyborze powodował nami i wzgląd przede wszystkim na prace i doniosłość dzieł, które każdy z nich w swojej dziedzinie dorzucił na korzyść umiejętności, ale skłonił Nas również rozgłos, którego wedle ogólnej opinii i zgody zażywali w kołach mężów uczonych. Od nich więc niniejsza Stolica Apostolska oczekuje i spodziewa się tyle pomocy i świetności, ile ten Senat uczonych albo „Uczony” Senat napewno zapowiada. A niech się nie wydaje, jakobyśmy przesadzili, nazywając zespół przedstawicieli najwybitniejszych nauk jakby Senatem Stolicy Apostolskiej w dziedzinie umiejętności; wszelka bowiem cześć przez uczonych Bogu oddana stanowi niewątpliwie jak hołd należny umysłu ludzkiego dla Prawdy Najwyższej, tak nade wszystko respekt dla Stwórcy.

Pragniemy zaś i spodziewamy się, że Papiescy Akademicy posuną za pomocą tego Naszego, ale i swego Instytutu naukowego wynik umiejętności naprzód w sposób wspaniały; i niczego nadto nie domagamy się, bo na tym szczytnym zamiarze i chlubnym wysiłku polegają owe służące prawdzie zabiegi, których od nich żądamy.

Tych, którzy do zespołu Akademii przez Nas obecnie odrodzonej poprzednio byli wybrani i w latach ubiegłych do jej rozwoju walnie się przyczynili, przyjmujemy chętnie na znak wdzięczności Naszej jak

przedtem tak i na przyszłość jako dożywotnich członków tegoż Instytutu Naszego honorowych albo zwyczajnych albo tak zwanych „korespondentów". Dostępują oni zaszczytów, które i w Statutach przez nas ogłoszonych nadaliśmy.

Tymczasem błagamy Boga gorąco o łaski dla Papieskich Akademików i wszystkich członków oraz dla tych, którzy pomagać będą Akademii do szczęśliwego osiągnięcia jej celów. Niech łaski te wyjedna Błogosławieństwo Apostolskie, którego udzielamy i wszystkim poszczególnym członkom, i przede wszystkim Prezesowi Akademii, umiłowanemu synowi Augustowi Gemelli Z. B. M., aby ufając w pomoc Bożą wydane tu przez Nas zasady pomyślnie w czyn wcielił.

Zarządzamy, aby postanowienia Nasze, zawarte w niniejszym liście wydanym motu proprio, zachowały swój walor bez względu na jakiekolwiek przepisy przeciwne.

Dan w Rzymie u św. Piotra, dnia 28 października, r. 1936 Pontyfikatu Naszego piętnastego.

Pius XI Papież

Rozporządzenia Władz Duchownych Miejscowych

O wykonywaniu ustaw Synodu

BISKUP ŁUCKI
№ 8272
Łuck, dn. 21.XII 1936 r.

Do
Czcinajgodniejszych Ks. Dziekanów
Diecezji Łuckiej

1. Okoliczności w roku bieżącym tak się złożyły, że nie wszystkie funkcje, wskazane w Synodzie Łuckim w rozdziale De Vicariis Foraneis mogły były być wykonane. Dobro jednak Kościoła wymaga tego, aby normy synodalne, głęboko przemyślane i na wiekami utrwalonej tradycji i doświadczeniu oparte, — nie były pozostawione bez zastosowania. Najusilniej przeto

proszę, aby Czcinajgodniejsi Księża Dziekani natychmiast po otrzymaniu niniejszego pisma przejrzeli starannie Statuty 138—161 Synodu naszego z r. 1927 i te czynności, które w roku bieżącym powinny były być spełnione, — a jeszcze nie są wykonane, — postarali się jak najśpieszniej wykonać. Jeżeli wykonanie ich przed końcem bieżącego roku okaże się niemożliwe, zechcą mi nadesłać wyjaśnienie opóźnienia w wykonaniu tych funkcyj oraz wnioski co do zamierzonego wypełnienia ich w najbliższym czasie, który powinien być ściśle określony.

2. Sprawozdania z wizytacyj dziekańskich parafij danego dekanatu — zawierają zazwyczaj najwyższej wagi uwagi co do pewnych braków w administracji, w życiu parafii,—oraz wskazówki, co czynić należy,— dla usunięcia tych braków. Nie zostały jednak podane ścisłe wskazówki, kto ma czuwać nad tym, aby wyrażone w protokółach wizytacyj dezyderaty zostały wprowadzone w życie i wskazane braki usunięte we właściwym czasie. Tym sposobem wizytacje nie osiągają pożądanego celu.

Aby brak ten usunąć, niniejszym zobowiązuję Czcinajgodniejszych Księży Dziekanów, — aby rok 1937 przeznaczyli na ścisłe sprawdzenie, czy dane przez Nich w protokółach wizytacji wskazówki za wszystkie lata ubiegłe zostały wprowadzone w wykonanie. O tym uprzedzić trzeba Czcigodnych XX. Proboszczów, —natychmiast, aby mieli czas zastosować się do wyłuszczonego wyżej wymagania. Oczywiście, sprawdzanie odbywać się powinno po upływie pierwszych paru miesięcy roku. Nadal zaś jako regułę przyjąć należy, że po odbyciu wizytacji dziekańskiej parafii Ks. Proboszcz miejscowy ma rok następny pozostawiony do wprowadzenia w wykonanie wskazówek dziekańskich, wyrażonych w protokóle. Czcinajgodniejsi Ks. Ks. Dziekani zaś w roku następnym mają sprawdzić wykonanie tych wskazówek. O rezultacie sprawdzenia Czcinajgodniejsi Ks. Ks. Dziekani zechcą składać do Ku-

rii jak najśpieszniej sprawozdanie, celem odnotowania danych szczegółów w duplikatach protokółów wizytacyj dziekańskich.

3. Zechcą Czcinajgodniejsi Ks. Ks. Dziekani, jak najśpieszniej powiadomić Cz. XX. Proboszczów, że w styczniu r. 1937 mają złożyć Cz. XX. Dziekanom wykazy statystyczne, które w pierwszej połowie lutego 1937 muszą być odesłane do Kurii,— choćby nie wszyscy Cz. XX. Proboszczowie te wykazy nadesłali. Do spóźniających się Kuria Biskupia sama się zwróci z odpowiednimi wezwaniami.

(—) † *ADOLF SZELĄŻEK*
Biskup Łucki

(—) *Ks. Tymoteusz Szyszkiewicz*
Wicekanclerz

W sprawie modłów na intencję Ojca św.

BISKUP ŁUCKI
№ 8433
Łuck, dn. 31.XII 1936 r.

Do
Czcigodnego Duchowieństwa
Diecezji Łuckiej

Niezmierne przywiązanie, jako wiernych synów Kościoła, do Stolicy Piotrowej, a tym samym do drogiej nam Osoby Ojca św. Piusa XI, który w ważnych chwilach, jakie Naród nasz przeżywał, niósł nam pomoc duchową i pociechę, dzieląc z nami wszystkie momenty przykre i radosne, — potęguje w nas niepokój niezmierny, gdy dowiadujemy się o słabym stanie zdrowia Ojca świętego.

Jestem przekonany, że odpowiada to najżywszym uczuciom duszy naszej, abyśmy w tej chwili przygnębienia i niepewności najgorętsze modlitwy zanosili do Boga o powrót do zdrowia Ojca świętego.

W Bogu przede wszystkim szukać nam trzeba pomocy, — całkowite wyzdrowienie od Boga jedynie zależy.

Dzisiaj ma dosłowne zastosowanie ten stan dusz w Kościele, jaki znalazł tak żywy wyraz w Dziejach Aktów Apostolskich: „Oratio autem fiebat sine intermissione ab Ecclesia ad Deum pro eo".

Otóż niniejszym wzywam wszystkich Czcigodnych Kapłanów, by byli łaskawi natychmiast po otrzymaniu niniejszego odprawić mszę św. na intencję Ojca świętego. Ponadto proszę, aby Czcigodni Księża zarządzili odmówienie nowenny do św. Teresy, według załączonego tutaj wzoru.

W kościołach, gdzie jest zwyczaj odmawiania codziennie pacierzy wieczornych, tę nowennę należy odmówić wspólnie z ludem.

Czcigodni Księża Proboszczowie będą łaskawi zwrócić się do wszystkich Zgromadzeń Zakonnych, Przytułków i Sierocińców z zachęceniem do wspólnych modłów na intencję Ojca świętego.

† *Adolf Szelążek*
Biskup Łucki

(—) Ks. T. Szyszkiewicz
Wice-Kanclerz

Korespondencja z Władzami świeckimi

KURIA BISKUPIA
ŁUCKA
SEKCJA SZKOLNA
№ 8461

Łuck, dnia 20 grudnia 1936 r.

Do
Czcigodnego Duchowieństwa
Diecezji Łuckiej

Kurja Biskupia, przypominając rozporządzenie Synodu Diecezjalnego Lib. I, Tit. III, stat. 11, additamentum I, poleca Czcigodnemu Duchowieństwu zwracać się w sprawach szkolnych do Władz Państwowych za pośrednictwem Władzy Diecezjalnej.

(—) Ks. Kan. Gustaw Jełowicki
Szef Sekcji

(—) Ks. T. Szyszkiewicz
Wice-Kanclerz

Rozporządzenia Prawno-Państwowe

Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1936 r. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym

(Dz. U. R. P. 1936 r., Nr. 85, poz. 593).

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i art. 1 pkt. a) ustawy z dnia 2 lipca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 363) postanawiam co następuje:

Art. 1. Państwowemu podatkowi gruntowemu podlegają wszelkie grunty z wyjątkiem wymienionych w art. 2.

Art. 2. Od państwowego podatku gruntowego wolne są:

1) grunty podlegające państwowemu podatkowi od nieruchomości;

2) grunty należące do wyznań przez Państwo uznanych, z których dochody przeznaczone są stale i wyłącznie na cele kultu religijnego i nie przyczyniają się do osobistych dochodów duchowieństwa lub innych osób;

3) grunty pod cmentarzami;

4) grunty pod torami kolejowymi oraz pod publicznymi: drogami, placami i parkami;

5) grunty użytkowane przez publiczne szkoły powszechne oraz grunty użytkowane wyłącznie w celach naukowych lub doświadczalnych przez szkoły rolnicze i instytucje naukowe lub przez należące do instytucyj publiczno-prawnych zakłady doświadczalne;

6) grunty i lasy państwowe pozostające w zarządzie wojska, użytkowane w celach wojskowych, a nie w celach osiągania dochodu;

7) nieużytki, do których zalicza się lotne piaski, bagna, mokradła, rojsty, strome stoki i parowy, nie-

nadające się do użytkowania jako grunty orne, leśne, łąki lub pastwiska, skały, szutrowiska, okopy, doły po żwirze, torfie, glinie, piasku i t. p. oraz grunty pod wodami otwartymi;

8) grunty osad objętych postępowaniem scaleniowym lub powstałych w wyniku scalenia — na przeciąg lat 3, licząc od półrocza, następującego po wyborze lub wyznaczeniu rady uczestników scalenia; grunty te podlegają jednak obowiązkowi opłacania dodatków do tego podatku na rzecz związków samorządu terytorialnego; zwolnienia nie stosuje się do gruntów, których scalenie zostało zaniechane:

9) grunty, które były zwolnione od państwowego podatku gruntowego jako nieużytki, a na których założono sztuczne gospodarstwo rybne lub dokonano innych inwestycyj, umożliwiających ich eksplotację — na przeciąg lat 5, licząc od roku następnego po przeprowadzeniu inwestycyj;

10) całkowicie lub częściowo w zależności od stopnia zmniejszenia się wartości użytkowej lasów ochronnych na skutek zarządzonych ograniczeń w użytkowaniu — grunty pod lasami, uznanymi za ochronne dlatego, że:

a) zabezpieczają grunty przed zmywaniem i wyjałowieniem, powstrzymują usuwanie się ziemi lub kamienia, przeszkadzają tworzeniu się dzikich potoków, obrywaniu się skał i spadkowi lawin,

b) chronią brzegi wód przed obrywaniem się, a źródła przed zasypaniem,

c) przeszkadzają powstaniu albo rozszerzaniu się piasków lotnych lub parowów,

d) mają specjalne znaczenie dla obrony Państwa,

e) mają znaczenie przyrodniczo-naukowe:

11) grunty zalesione a nie będące poprzednio gruntami leśnymi:

a) uznane przez właściwą władzę za więcej nadające się do uprawy leśnej,

b) na których zalesienie właściwa władza udzieliła zezwolenia — na przeciąg lat 30, licząc od roku następnego po dokonaniu sztucznego zalesienia;

12) nieużytki, zalesione na podstawie przepisów o zalesieniu niektórych nieużytków, a także nieużytki dobrowolnie zalesione w sposób sztuczny — na przeciąg lat 50, licząc od roku następującego po dokonaniu zalesienia.

Art. 3. (1) Na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego i warszawskiego, m. st. Warszawy oraz powiatów: augustowskiego, łomżyńskiego, ostrowskiego, ostrołęckiego, suwalskiego, szczuczyńskiego i wysokomazowieckiego w województwie białostockim — znosi się pobór dodatkowego podatku gruntowego dworskiego i włościańskiego, przewidzianego w Dziale IV rosyjskiej ustawy o podatkach bezpośrednich (Zbiór Praw ces. ros. tom V).

(2) Wysokość stawek państwowego podatku gruntowego dworskiego i włościańskiego na obszarze wymienionym w ust. (1). określa taryfa, załączona do artykułu niniejszego. Taryfa ta dzieli się na taryfę dla gruntów dworskich i taryfę dla gruntów włościańskich; według stawek taryfy dla gruntów dworskich opodatkowuje się wszystkie grunty z wyjątkiem gruntów, nadanych mieszkańcom wsi i osad przy uwłaszczeniu włościan, które to grunty podlegają opodatkowaniu według stawek, wskazanych dla grnntów włościańskich. Grunty zaliczone do III klasy gruntów, podlegających taryfie dla gruntów dworskich, opłacają państwowy podatek gruntowy według stawek, przewidzianych dla gruntów IV klasy tejże taryfy.

(3) Grunty na obszarze miast, wydzielonych z powiatowych związków samorządowych, podlegają państwowemu podatkowi gruntowemu według taryfy dla gruntów dworskich tego powiatu, z którego zostały wydzielone; grunty na obszarze m. st. Warszawy opodatkowuje się według taryfy dla gruntów dworskich w powiecie warszawskim.

Art. 4. Na obszarze województw: wileńskiego, nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz powiatów: białostockiego, bielskiego, sokólskiego, wołkowyskiego i grodzieńskiego w województwie białostockim— przypadającą na poszczególne powiaty ogólną sumę państwowego podatku gruntowego określa się przez pomnożenie przeciętnych stawek, wymienionych w taryfie załączonej do artykułu niniejszego, przez ilość gruntów odpowiedniej kategorii. Obliczoną w ten sposób sumę rozkłada się na poszczególne jednostki podatkowe.

Art. 5. Na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego — państwowy podatek gruntowy oblicza się w złotych przez przemnożenie kwoty podatku katastralnego, uwidocznionego w katastrze gruntowym, przez 3,5.

Art. 6. Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego oraz powiatów: bielskiego i cieszyńskiego w województwie śląskiem — państwowy podatek gruntowy pobiera się w wysokości 40 proc. czystego dochodu katastralnego, uwidocznionego w katastrze podatku gruntowego, a wyrażonego w złotych.

Art. 7. (1) Od płatników, opłacających od swych gruntów, położonych w granicach jednego powiatu, tytułem państwowego podatku gruntowego więcej niż 110 zł. rocznie, pobiera się nadto oddzielny dodatek. Dodatek ten wynosi od płatników, opłacających rocznie państwowy podatek gruntowy od gruntów położonych w granicach jednego powiatu:

od	110	zł.	do	200	zł.	— 10%	tego	podatku
„	200	„	„	550	„	— 20 „	„	„
„	550	„	„	1.250	„	— 30 „	„	„
„	1.250	„	„	2.650	„	— 40 „	„	„
„	2.650	„	„	4.400	„	— 50 „	„	„
„	4.400	„	„	6.150	„	— 60 „	„	„
„	6.150	„	„	8.800	„	— 80 „	„	„
powyżej		„	„	8.800	„	—100 „	„	„

(2) Jeżeli posiadłość ziemska, stanowiąca jednostkę podatkową, należy do kilku współwłaścicieli, z których każdy ma część faktycznie wydzieloną i samoistnie gospodarowaną, wówczas dodatek, przewidziany w ust. (1), oblicza się dla każdego współwłaściciela oddzielnie.

Art. 8. (1) Od płatników, którzy od swych gruntów, położonych w granicach jednej gminy, opłacają rocznie:

1) nie więcej niż 10 zł. państwowego podatku gruntowego—pobiera się tylko 50 proc. tego podatku.

2) powyżej 10 zł. do 35 zł. państwowego podatku gruntowego — pobiera się tylko 80 proc. tego podatku. Ulgi te przyznaje się przy poborze pierwszej raty.

(2) Przepis ust. (1) nie dotyczy tych płatników, których grunty znajduią się w promieniu 10 km. od miast, liczących ponad 100.000 mieszkańców.

Art. 9. Rokiem podatkowym jest rok kalendarzowy.

Art. 10. Państwowy podatek gruntowy płatny jest w dwóch równych, ratach: do dnia 30 kwietnia i do dnia 15 listopada.

Art. 11. Miarą powierzchni dla wymiaru podatku gruntowego jest hektar. Od gruntów, których powierzchnia nie przekracza i hektara, pobiera się część stawki odpowiednio do ilości arów.

Art. 12. (1) Obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia półrocza następującego bezpośrednio po zajściu okoliczności faktycznych, uzasadniających wymiar państwowego podatku gruntowego. W tym samym terminie powstaje obowiązek podatkowy dla nabywcy gruntów.

(2) Obowiązek podatkowy wygasa z końcem półrocza, w którym zaszły okoliczności faktyczne, uzasadniające zwolnienie od podatku. W tym samym terminie wygasa obowiązek podatkowy zbywcy gruntów.

Art. 13. Na obszarze, określonym w art. 3 i 4,

w razie przeniesienia pewnej miejscowości z jednego powiatu do drugiego, wymiar państwowego podatku gruntowego uskutecznia się z gruntów tej miejscowości według taryfy powiatu, do którego miejscowość została przyłączona, poczynając od następnego roku podatkowego.

Art. 14. Artykuł 14 ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. w przedmiocie wyrównania podatków gruntowych tudzież niektórych podatków budynkowych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505) otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 14. (1) Dodatki do państwowego podatku gruntowego na rzecz związków samorządowych nie mogą dla poszczególnej jednostki podatkowej przewyższać w łącznej sumie 50 proc. ogólnej kwoty państwowego podatku gruntowego wraz z oddzielnym dodatkiem, przewidzianym w art. 7 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1936 r. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 593).

(2) W wyjątkowych, zasługujących na uwzględnienie przypadkach, może Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu pozwolić na podwyższenie tej normy do 75 proc., ale tylko w stosunku do tej części państwowego podatku gruntowego, która nie obejmuje oddzielnego dodatku, przewidzianego w art. 7 dekretu, powołanego w ust. (1).

(3) Z dodatków samorządowych do państwowego podatku gruntowego otrzymują izby rolnicze udział w wysokości 3 proc. państwowego podatku gruntowego wraz z oddzielnym dodatkiem, przewidzianym w art. 7 dekretu, powołanego w ust. (1). Przepis ten nie dotyczy izb rolniczych na obszarze województw poznańskiego, pomorskiego i śląskiego".

Art. 15. W art. 50 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o izbach rolniczych (Dz. U. R. P. z 1933 r Nr. 2, poz. 16) punkty a) i b) otrzymują brzmienie następujące:

„a) z 3 proc. udziału w ogólnej kwocie państwowego podatku gruntowego, pobranego w okręgu izby z uwzględnieniem oddzielnego dodatku i ulg, przewidzianych w art. 7 i 8 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1936 r. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym (Dz. U. R P. Nr. 85, poz. 593).

b) z udziału w dodatkach samorządowych do państwowego w wysokości 3 proc. tego podatku wraz z oddzielnym dodatkiem, przewidzianym w art. 7 dekretu, powołanego w pkt. a)".

Art. 16. Artykuł 5 ustawy z dnia 20 marca 1931 r. o samoistnym podatku wyrównawczym dla gmin wiejskich (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 172) otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 5. Ogólna suma podatku wyrównawczego podlega w każdej gminie podziałowi pomiędzy poszczególnych płatników tego podatku w stosunku do przypadających na każdego z nich podatków, które w myśl art. 1 stanowią podstawę wymiaru podatku wyrównawczego, przyczym za podstawę wymiaru tegoż podatku przyjmuje się: w stosunku do płatników państwowego podatku gruntowego — podatek przypadający według przepisów dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1936 r. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym (Dz. U.R.P. Nr. 85, poz. 593), jednak bez odzielnego dodatku i ulg, przewidzianych w art. 7 i 8 tegoż dekretu; w stosunku do płatników państwowego podatku przemysłowego — ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych, w stosunku do płatników podatku od nieruchomości — podatek od nieruchomości".

Art. 17. W art. 3 ustawy z dnia 26 marca 1935 r. o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 204) ustęp (1) otrzymuje brzmienie następujące:

„(1) Obowiązek świadczeń w naturze obciąża osoby fizyczne i prawne w gminach wiejskich i miastach

nie wydzielonych z powiatowych związków samorządowych, które opłacają podatek gruntowy, podatek od nieruchomości i podatek przemysłowy — w stosunku do sumy tych podatków, obciążających poszczególnego płatnika, przy czym za podstawę wymiaru świadczeń przyjmuje padający według przepisów dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1936 r. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 593), jednak bez oddzielnego dodatku i ulg, przewidzianym w art. 7 i 8 tegoż dekretu, dla płatników podatku od nieruchomości — podatek od nieruchomości, a dla płatników podatku przemysłowego — ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych".

Art. 18. W art. 3 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1935 r. o obniżeniu obciążenia daninami komunalnymi i o innych zmianach w finansach komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 544) uchyla się przepis ustępu (1).

Art. 19. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 20. (1) Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1937 r., z wyjątkiem przepisu art. 2 pkt. 10), który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1938 roku.

(2) Z dniem wejścia w życie przepisów dekretu niniejszego uchyla się wszelkie przewileje i zwolnienia w państwowym podatku gruntowym oraz wszystkie przepisy sprzeczne z dekretem niniejszym, w szczególności zawarte:

1) w rosyjskiej ustawie o podatkach bezpośrednich (Zbiór Praw ces. ros. tom V),

2) w austriackiej ustawie z dnia 24 maja 1869 r. o podatku gruntowym (Dz. u. p. austr. Nr. 88),

3) w pruskiej ustawie z dnia 21 maja 1861 r. o podatku gruntowym (Zb. ust. prusk. str. 253), w pruskiej ustawie z dnia 14 lipca 1893 r. o uchyleniu podatków bezpośrednich (Zb. ust. prusk. str. 119) i w pruskiej

ustawie z dnia 14 lipca 1893 r. o daninach komunalnych (Zb. ust. prusk. str. 152),

4) w węgierskiej ustawie z dnia 18 marca 1909 r. o podatku gruntowym (Zb. Pr. państw. z dnia 1 kwietnia 1909 r.),

5) w ustawie z dnia 17 czerwca 1921 r. o poborze na rzecz Skarbu Państwa dodatku do podatków: gruntowego, podymnego, domowo-klasowego i budynkowego oraz unormowaniu poboru podatku gruntowego na obszarze województw: nowogrodzkiego, poleskiego i wołyńskiego jako też powiatów: białostockiego, bielskiego, sokólskiego, wołkowyskiego, białowieskiego i grodzieńskiego województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 372),

6) w ustawie z dnia 15 czerwca 1924 r. w przedmiocie wyrównania podatków gruntowych tudzież niektórych podatków budynkowych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505),

7) w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 kwietnia 1924 r. o podwyższęniu państwowych podatków gruntowych (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 339).

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj-Składkowski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Okólnik Nr. 95 z dnia 24 września 1936 r. (II P—4737/36) w sprawie opłat stemplowych od wyciągów z akt stanu cywilnego

Ministerstwo Skarbu z dnia 16 lipca 1936 roku Nr. D. V. 48819/5/36 powiadomiło, że wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego, wydane osobom, wymienonym w art. 144 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 64 z 1935 r., poz. 404) a w szczególności kierownictwom publicznych szkół powszechnych (państwowych względnie samorządowych) na skutek urzędowego zapotrzebowania przez te kierownictwa,

są wolne od opłaty stemplowej w myśl art. 160 (pkt. 3) powołanej ustawy.

Ponieważ jednak rodzice dzieci szkolnych nie należą do osób, wymienionych w art. 144 (punkty 1—5), wyciągi i inne świadectwa, wydane rodzicom nawet w celu przedłożenia tych wyciągów władzom szkolnym, podlegają normalnej opłacie stemplowej, przewidzianej w art. 155 powołanej ustawy.

Powyższe wyjaśnienie Ministerstwa Skarbu należy podać do wiadomości kierownictw publicznych szkół powszechnych dla celów związanych z wykonywaniem i kontrolą obowiązku szkolnego z zaznaczeniem, że kierownictwa publicznych szkół powszechnych mogą stosować procedurę, o której mowa w ustępie pierwszym, tylko wyjątkowo w przypadkach istotnej potrzeby a w szczególności także w razie notorycznego ubóstwa rodziców.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr. M. Pollak*

BIBLIOGRAFIA

K. J. Społeczne zasady ewangelii. Poznań 1936 „Ostoja". Cena 2,20 zł.

Wiele w obecnych czasach bywa zatargów zarówno między pojedyńczymi ludźmi, jak i między różnymi grupami społecznymi. Te zatargi pochodzą stąd, że ludzie w swym postępowaniu z drugimi nie kierują się zasadami bożymi, jakie nam Chrystus wyłożył w ewangelii. Przypomnienie więc tych zasad prowadzi do uspokojenia zatargów społecznych, rodzinnych i t. p.

Książka niniejsza omawia społeczne zasady ewangelii żywo i interesująco, nadając się nietylko do prywatnego czytania, ale i jako podręcznik do wykładów.

Oto tematy poszczególnych rozdziałów: Społeczna nauka ewangelii. Wartość człowieka. Rodzina—kobieta—dziecko. Państwo i władza. Naród. Praca i płaca. Bogactwo i własność. Braterstwo i sprawiedliwość. Miłość. Pokój. Kościół. Społeczna siejba ewangelii.

Maria Suchocka: Młodzież w ramach Akcji Katolickiej. Poznań 1936. „Ostoja". Cena 0,30 zł.

Autorka omawia w tym wydawnictwie szereg kwestyj, dotyczących ideologii Akcji Katolickiej Młodzieży, jak: jedność pracy a autonomia organizacyjna, samodzielność a autorytet, dobór członków i kształcenie elity, założenia ideowe poszczególnych działów pracy i t. p.

P. Suchocka,—mając jako prezeska krajowa KSMŻ. szeroki pogląd na każde z tych zagadnień, daje w tej niewielkiej, ale wartościowej broszurce wiele cennych wskazań. Oddziały KSMŻ. i KSMM. idąc za nimi, pchną ruch AKM. na tory nowoczesnej pracy społecznej, jakiej domagają się od katolików dzisiejsze trudne czasy.

Redaktor Ks. Tymoteusz Szyszkiewicz

WYDAWNICTWO KURII BISKUPIEJ ŁUCKIEJ

Drukarnia Kurii Biskupiej Łuckiej.

Roczna prenumerata 24 zł. Pojedyńczy zeszyt 2 zł.

